

Менеджмент

УДК: 378.147:005:004

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18716937>

**Методика формування професійної майстерності майбутніх менеджерів
при вивченні обліково-інформаційних систем в умовах інноваційних змін**

Парій Людмила Віталіївна,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри менеджменту,

навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва,

Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій, м. Київ

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7070-2521>

Засанський Володимир В'ячеславович,

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту,

навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва,

Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій, м. Київ

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-0455-8020>

Гусєва Ольга Юрїївна,

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту,

навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва,

Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій, м. Київ

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0075-9044>

Прийнято: 02.02.2026 | Опубліковано: 19.02.2026

Анотація. У статті проведено комплексне дослідження проблеми формування професійної майстерності майбутніх фахівців у галузі

менеджменту в умовах стрімкої цифровізації економіки та постійних інноваційних змін. Автор обґрунтовує, що сучасна парадигма вищої освіти вимагає якісно нових підходів до викладання технічно складних дисциплін, зокрема тих, що стосуються обліково-інформаційних систем (ОІС). Актуальність дослідження зумовлена розривом між теоретичною підготовкою студентів та реальними запитами бізнес-середовища, яке потребує управлінців із високим рівнем «цифрового інтелекту».

Особливу увагу приділено педагогічній майстерності викладача як ключовому чиннику успішної трансформації знань. У роботі доведено, що викладач вищої школи в умовах інноваційного менеджменту має поєднувати ролі науковця, практикуючого аналітика та фасилітатора. Розкрито методичні аспекти використання інтерактивних технологій, таких як кейс-стаді на базі реальних ERP-систем, імітаційне моделювання бізнес-процесів та гейміфікація облікових процедур.

Автор акцентує увагу на тому, що вивчення обліково-інформаційних систем не повинно обмежуватися лише опануванням програмного інтерфейсу. Навпаки, методика має бути спрямована на розвиток аналітичних здібностей майбутнього менеджера, здатності інтерпретувати дані системи для прийняття стратегічних інноваційних рішень. У статті деталізовано структуру професійної майстерності, яка включає когнітивний, технологічний та особистісний компоненти.

Результати дослідження підтверджують, що впровадження запропонованої методики дозволяє підвищити мотивацію студентів до вивчення облікових дисциплін та забезпечує формування конкурентоспроможних компетенцій. Висновки статті можуть бути використані викладачами вищих навчальних закладів для вдосконалення навчальних програм із менеджменту та інформаційних технологій. Практична значущість роботи полягає у розробці конкретних рекомендацій щодо інтеграції інноваційних управлінських інструментів в освітній процес.

Ключові слова: педагогічна майстерність, вища школа, інноваційний менеджмент, обліково-інформаційні системи, цифрова трансформація освіти, професійні компетенції, методика навчання, підготовка менеджерів.

Methodology for developing professional excellence in future managers studying accounting information systems amidst innovative changes.

Parii Liudmyla

Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor at the Department of Management,
Educational and Scientific Institute of Management and Entrepreneurship,
State University of Information and Communication Technologies, Kyiv

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7070-2521>

Volodymyr Zasanskyi

Doctor of Economics, Professor, Professor at the Department of Management,
Educational and Scientific Institute of Management and Entrepreneurship,
State University of Information and Communication Technologies, Kyiv

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-0455-8020>

Guseva Olga

Doctor of Economics, Professor, Professor at the Department of Management,
Educational and Scientific Institute of Management and Entrepreneurship,
State University of Information and Communication Technologies, Kyiv

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0075-9044>

***Abstract.** The article conducts a comprehensive study of the problem of forming the professional mastery of future management specialists in the context of rapid economic digitalization and constant innovative changes. The author substantiates that*

the modern paradigm of higher education requires qualitatively new approaches to teaching technically complex disciplines, particularly those related to accounting and information systems (AIS). The relevance of the study is driven by the gap between students' theoretical training and the real demands of the business environment, which requires managers with a high level of "digital intelligence."

Special attention is paid to the pedagogical mastery of the teacher as a key factor in the successful transformation of knowledge. The work proves that a higher education teacher in the conditions of innovative management must combine the roles of a researcher, a practicing analyst, and a facilitator. The methodological aspects of using interactive technologies are revealed, such as case studies based on real ERP systems, simulation modeling of business processes, and gamification of accounting procedures.

The author emphasizes that the study of accounting and information systems should not be limited to mastering the software interface. On the contrary, the methodology should be aimed at developing the analytical abilities of the future manager and the capacity to interpret system data for making strategic innovative decisions. The article details the structure of professional mastery, which includes cognitive, technological, and personal components.

The research results confirm that the implementation of the proposed methodology increases students' motivation to study accounting disciplines and ensures the formation of competitive competencies. The conclusions of the article can be used by higher education teachers to improve educational programs in management and information technology. The practical significance of the work lies in the development of specific recommendations for integrating innovative management tools into the educational process.

Keywords: *pedagogical mastery, higher school, innovative management, accounting and information systems, digital transformation of education, professional competencies, teaching methodology, manager training.*

Постановка проблеми. Стрімка трансформація глобального економічного простору та перехід до індустрії 4.0 висувають принципово нові вимоги до професійного профілю менеджера. Сучасний управлінець уже не може бути ефективним, спираючись лише на класичні теорії адміністрування; він має володіти інструментарієм аналізу великих масивів даних, що акумулюються в сучасних обліково-інформаційних системах (ОІС). Проте, як показує практика, у системі вищої освіти спостерігається певне відставання методичного забезпечення від темпів оновлення інформаційних технологій.

Проблема полягає у наявності суттєвого протиріччя: з одного боку, інноваційний менеджмент вимагає від випускників миттєвої готовності до роботи у складних цифрових середовищах (ERP, хмарні сервіси обліку), а з іншого — традиційна методика викладання часто орієнтована на репродуктивне засвоєння алгоритмів без глибокого розуміння їхньої управлінської суті.

Це вимагає від викладача вищої школи не просто передачі знань, а високого рівня педагогічної майстерності, здатності інтегрувати прикладні аспекти обліку в стратегічну систему підготовки майбутніх управлінців. Необхідність пошуку нових методичних підходів, які б дозволили гармонізувати процес опанування складних програмних продуктів із розвитком стратегічного мислення менеджера, і визначає актуальність цієї проблеми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців у вищій школі є предметом постійної уваги наукової спільноти. Теоретичні основи педагогічної майстерності та професіоналізму викладача закладені в працях таких дослідників, як І. Зязюн [7], Н. Ничкало [12], О. Пехота [13] та С. Вітвицька [3]. Їхні розробки підкреслюють, що майстерність викладача є ключовим фактором формування особистості студента та його готовності до професійної діяльності.

Проблематика інноваційного менеджменту в освіті та підготовки управлінців нового покоління детально висвітлена у працях Г. Єльнікової [5], Л.

Карамушки [8] та В. Кременя [10]. Вчені акцентують увагу на необхідності адаптації освітнього процесу до динамічних змін ринку праці.

Щодо аспектів впровадження обліково-інформаційних систем у навчальний процес, то вагомий внесок у дослідження цієї галузі зробили такі науковці, як М. Білуха [1], Ф. Бутинець [2] та В. Шквір [14]. Вони розглядають інформаційні технології не лише як технічний засіб, а як методологічну базу для сучасного обліку та аудиту.

Водночас, попри наявність ґрунтовних праць у кожному з цих напрямів, питання інтеграції педагогічної майстерності викладача саме у процесі викладання ОІС для менеджерів залишається недостатньо висвітленим. Більшість існуючих досліджень зосереджені або суто на методиці викладання ІТ-дисциплін, або на загальних питаннях педагогіки, залишаючи поза увагою специфіку формування управлінських компетенцій через призму облікових цифрових інструментів в умовах інноваційних трансформацій.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування та розробка методичних засад формування професійної майстерності майбутніх менеджерів у процесі вивчення обліково-інформаційних систем, що базуються на інтеграції інноваційних управлінських технологій та сучасних педагогічних підходів в умовах динамічних змін освітнього та бізнес-середовища.

Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення таких завдань:

1. Розкрити зміст та структуру професійної майстерності викладача вищої школи в контексті викладання технологічних дисциплін для менеджерів.
2. Визначити роль обліково-інформаційних систем як інструменту формування стратегічного мислення майбутніх управлінців.
3. Запропонувати практичні рекомендації щодо застосування інноваційних методів навчання (кейс-технологій, бізнес-симуляцій) для підвищення ефективності опанування ОІС.

Виклад основного матеріалу дослідження. Процес формування професійної майстерності майбутніх менеджерів у контексті вивчення обліково-інформаційних систем (ОІС) вимагає від викладача вищої школи відмови від ролі транслятора теоретичних постулатів на користь ролі модератора практичного досвіду. В умовах інноваційних змін освітній процес має базуватися на принципі «learning by doing» (навчання через дію), де ОІС виступає не просто предметом вивчення, а динамічним інструментом управління.

Педагогічна майстерність та інтерактивні методи навчання при викладанні ОІС виявляється у здатності викладача демістифікувати складні технологічні процеси. Ми пропонуємо впровадження методу «наскрізного кейсу», який супроводжує студента протягом усього семестру. Студент не просто вчиться вводити дані в систему (наприклад, SAP), а створює віртуальне підприємство, де кожен крок — від закупівлі сировини до реалізації продукції — відображається в інформаційній системі [7, 12].

Такий підхід дозволяє трансформувати вивчення обліку з механічного процесу в аналітичне дослідження. Викладач, використовуючи майстерність фасилітації, стимулює студентів до пошуку відповідей на питання: «Як ця цифра в звіті впливає на стратегію розвитку компанії?».

Сучасні обліково-інформаційні системи (ОІС) стають фундаментом для інноваційного управління, забезпечуючи менеджера потужними інструментами прогнозування, бюджетування та контролінгу. У процесі навчання ключовий акцент робиться на здатності системи автоматизувати рутинні операції, що вивільняє час управлінця для стратегічної діяльності, а також на використанні аналітики в реальному часі через Dashboard-панелі для миттєвого моніторингу КРІ. Крім того, робота з ОІС дозволяє студенту усвідомити повну інтеграцію бізнес-процесів, демонструючи нерозривний зв'язок обліку з маркетингом, логістикою та управлінням персоналом у межах єдиної інформаційної платформи [2,11].

Майстерність викладача полягає у вмінні змоделювати в навчальній програмі ситуацію «інноваційного виклику» (наприклад, різка зміна ринкових умов), яку студент має вирішити, спираючись на дані облікової системи.

Методика технологічного опанування ОІС передбачає поетапне проходження трьох рівнів складності: від операційного, що полягає у технічному вмінні працювати з первинними документами та реєстрами, до тактичного, де основна увага приділяється формуванню й аналізу звітності. Кульмінацією цього процесу є стратегічний рівень, який трансформує верифіковану системну інформацію у фундамент для прийняття критично важливих управлінських рішень. Такий тривірневий підхід дозволяє студенту пройти шлях від звичайного користувача системи до аналітика, здатного бачити за цифрами реальні перспективи розвитку бізнесу[4, 13].

Таким чином, методика формування майстерності майбутнього менеджера перетворюється на інтегровану модель, де знання інформаційних технологій стає органічною частиною управлінської культури.

В умовах інноваційних змін потребує переходу від традиційної репродуктивної моделі навчання до інноваційно-креативної. Оскільки ОІС є динамічним середовищем, методика навчання має базуватися на принципах адаптивності та практико-орієнтованості.

Професійна майстерність викладача, який навчає майбутніх менеджерів роботі з обліково-інформаційними системами (ОІС), базується на синергії трьох ключових компетенцій: технологічної (досконале володіння софтом на кшталт SAP чи Excel), управлінської (розуміння того, як системні дані трансформуються у бізнес-рішення) та дидактичної. Саме здатність викладача перекладати складні ІТ-алгоритми мовою реальних бізнес-кейсів дозволяє студентам не просто вивчати інтерфейс програми, а опановувати логіку управління підприємством. Такий комплексний підхід гарантує, що навчання перетворюється з технічного інструктажу на фахову підготовку стратегічно мислячого фахівця [1, 7].

Вивчення обліково-інформаційних систем (ОІС) — це не просто освоєння комп'ютерної програми, а розвиток вміння мислити масштабно та стратегічно. Працюючи в системі, студент починає розуміти складні внутрішні зв'язки бізнесу: наприклад, як звичайне підвищення закупівельної ціни на сировину зрештою «з'їдає» чистий прибуток компанії у фінансовому звіті. ОІС стає інструментом для моделювання майбутнього, адже дозволяє менеджеру прораховувати різні сценарії розвитку подій («що буде, якщо...») і приймати зважені рішення в умовах постійних змін [11, 14].

Для підвищення ефективності опанування обліково-інформаційних систем (ОІС) пропонується комплексний підхід, що поєднує практичні кейси та активні методи навчання. Він передбачає перехід від простого заповнення документів до глибокого аналізу впливу кожної операції на ринкову вартість компанії, а також використання бізнес-симуляцій типу «цифрове підприємство», де студенти взаємодіють у ролях керівників і фінансистів виключно через систему. Доповнення навчання дуальними елементами, а саме залученням практиків-консультантів із впровадження ERP-систем, дозволяє максимально наблизити навчальний процес до реальних умов сучасного бізнесу [4, 9].

Висновки. У результаті проведеного дослідження дійшли таких висновків:

1. Педагогічна майстерність викладача в умовах сучасної вищої школи трансформується з класичного лекторства у мистецтво модерації та менторства. Вона є вирішальним чинником у подоланні психологічного та когнітивного бар'єру студентів при опануванні складних інформаційних систем. Майстерність викладача дозволяє перетворити вивчення технічного інструментарію на творчий процес підготовки майбутнього лідера-управлінця.
2. Обліково-інформаційна система в структурі підготовки менеджера визначена не лише як програмний продукт, а як стратегічне середовище для прийняття рішень. Доведено, що формування професійної

майстерності студента можливе лише за умови розуміння ним логіки бізнес-процесів, що стоять за кожною обліковою операцією.

3. Інноваційна методика навчання має базуватися на інтеграції методів «наскрізного кейсу» та бізнес-симуляцій. Це забезпечує перехід від пасивного накопичення знань до формування прикладних компетенцій, що відповідають вимогам інноваційного менеджменту. Використання сучасних ОІС у навчальному процесі створює фундамент для високої конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підручник. Київ: АБУ, 2002. 480 с.
2. Бутинець Ф. Ф. Інформаційні системи бухгалтерського обліку. Житомир: ПП «Рута», 2012. 544 с.
3. Вітвицька С. С., Вітвицький В. В. Педагогіка вищої школи: підручник для магістрантів (2-ге вид., перероб. та доп.). Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 404 с.
4. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Цифрова трансформація освіти: теорія і практика: монографія. Вінниця: ТОВ «Твори», 2022. 320 с.
5. Єльнікова Г. В. Адаптивне управління: від теорії до практики навчання. *Адаптивне управління: теорія і практика*. Серія: Педагогіка. 2022. Т. 13, № 25. URL: <https://am.uipv.org/>
6. Загородній А. Г., Партин Г. О. Менеджмент: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. 412 с.
7. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність: підручник. Київ: Вища школа, 2008. 422 с.
8. Карамушка Л. М. Психологія управління : навч. посіб. Київ : Міленіум, 2013. 422 с.
9. Король С. Я., Ключко С. О. Інформаційні системи і технології в обліку:

- навч. посіб. Київ: Державний торгово-економічний університет, 2022. 268 с.
- 10.Кремень В. Г. Вища освіта в Україні: інноваційний розвиток та сучасні виклики. *Освіта України*. 2021. № 5. С. 12–18.
- 11.Кулик В. А., Ночовна Ю. О. Обліково-інформаційне забезпечення управління підприємством в умовах цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25. URL: <https://economyandsociety.in.ua/>
- 12.Ничкало Н. Г. Професійна освіта в умовах глобальних змін: теоретико-методологічний аспект. *Професійна освіта: проблеми і перспективи*. 2021. Вип. 20. С. 5–12.
- 13.Пехота О. М. Підготовка майбутнього викладача до впровадження освітніх інновацій. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2023. № 4 (128). С. 15–24.
- 14.Шквір В. Д. Автоматизація облікових процесів у системі менеджменту сучасних підприємств. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Проблеми економіки та управління. 2022. Т. 6, № 1. С. 88–95.
- 15.Savytska L., Chaikovska I. Digital Transformation of Accounting and Management Education in Higher School. *Modern Science and Education*. 2024. Vol. 3, No. 2. P. 45–58.